NORAKSTS
Lieta Nr.142032910
1-0011-12/20

SPRIEDUMS

Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2012.gada 26.martā

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese I. Višķere,

piedaloties pieteicējai *I.K.* un pieteicējas pilnvarotajam pārstāvim *V.G.*, cietušajai personai *S.B.* un atbildētāja Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes pārstāvim *A.A.*,

atklātās tiesas sēdēs izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pamatojoties uz *I.K.* (personas kods */personas kods/*) pieteikumu par Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes 2009.gada 10.decembra lēmuma Nr.4486 (administratīvā pārkāpuma protokols Nr.PA 630624) atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes Satiksmes administratīvo pārkāpumu izskatīšanas biroja Meklēšanas nodaļas inspektors 2009.gada 9.septembrī plkst.10.55 sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.PA 630624 *(21.lietas lapa)* par to, ka 2009.gada 16.augustā plkst.15.40 *I.K.* ar transportlīdzekli Mitsubishi Grandis, valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/*, Rīgā, K.Ulmaņa gatves Nr.88A (tirdzniecības centrs „Maxima") stāvlaukumā, uzsākot kustību un veicot atpakaļgaitas manevru, uzbrauca iepirkumu ratiņiem, kas vēlāk tika uzstumti šķērslim – stāvošam transportlīdzeklim BMW 528, valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/*, to bojājot. Pēc minētā ceļu satiksmes negadījuma *I.K.* atstāja negadījuma vietu, pārkāpjot noteikto kārtību. Protokolā konstatēts, ka ar minētajām darbībām *I.K.* nav ievērojusi Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk – Ceļu satiksmes noteikumi) 10., 50, 51., 70., 95. un 113.punktā noteiktās prasības. Protokolā konstatēts, ka par šādiem pārkāpumiem ir paredzēta atbildība Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 149.^{4}panta četrpadsmitajā daļā un 149.^{16}panta piektajā daļā.

Ar Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes Satiksmes administratīvo pārkāpumu izskatīšanas biroja Meklēšanas nodaļas priekšnieka 2009.gada 11.novembra lēmumu Nr.050/PA630624 (turpmāk – sākotnējais lēmums) *(30.lietas lapa)* pieteicējai par LAPK 149.^{4}panta četrpadsmitajā daļā un 149.^{16}panta piektajā daļā pieļautajiem pārkāpumiem tika uzlikts naudas sods Ls 50 apmērā.

[2] Pieteicēja, nepiekrītot sākotnējam lēmumam, apstrīdēja to augstākā iestādē *(31.lietas lapa)*, norādot turpmāk minētos argumentus.

[2.1] Administratīvā pārkāpuma protokols ir balstīti vienīgi uz divu personu - *A.B.* un *S.B.* liecībām, absolūti neņemot vērā pieteicējas un *E.L.* sniegtās liecības.

[2.2] *A.B.* un *S.B.* liecības ir klaji apmelojošas, pilnīgā pretrunā ar notikušo. Turklāt ir konstatējams, ka lieciniece *A.B.* pēc pieteicējas un liecinieka *E.L.* nopratināšanas ir mainījusi savu liecību.

[2.3] Pieteicējas vadītajai automašīnai netika konstatēti nekādi bojājumi, kas apstiprinātu *A.B.* un *S.B.* sniegtās liecības par pieteicējas mašīnas triecienu pret iepirkuma ratiņiem un automašīnai BMW 528 ar valsts reģistrācijas numuru */reģistrācijas numurs/* nodarītos bojājumus.

Turklāt pieteicēja arī apšauba, ka ratiņi šajā situācijā varēja ar tādu triecienu uztriekties BMW markas automašīnai, ka tai tiktu sabuktēts spārns un no stiprinājumiem būtu atlēcis buferis.

[2.4] Pieteicējas vadītā automašīna ir aprīkota ar atpakaļgaitas sensoriem, kas brīdina par šķēršļiem jau 60 cm attālumā no mašīnas aizmugures. Tas pierāda, ka virzoties no stāvvietas atpakaļgaitā, tik liels šķērslis kā iepirkuma ratiņi nevar tikt nepamanīti.

[2.5] Atbildētājs nav pieprasījis no tirdzniecības centra „Maxima" video ierakstu no novērošanas kamerām, kas atrodas tiešā notikuma vietas tuvumā.

Policijas inspektora 2009.gada 7.septembra ziņojums par telefonsarunu ar apsardzes priekšnieci *S.R.* nav uzskatāms par pietiekošu apliecinājumu šāda pierādījuma iegūšanai vai neiegūšanai.

Pieteicēja apstrīdēšanas iesniegumā atbildētājam arī lūgusi izprasīt video ierakstu no tirdzniecības centra „Maxima".

[3] 2009.gada 10.decembrī Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšnieka vietniece ar lēmumu Nr.4486 (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) noraidīja pieteicējas apstrīdēšanas iesniegumu un sākotnējo lēmumu atstāja negrozītu *(6.-10.lietas lapa)*.

Pārsūdzētais lēmums pamatots ar turpmāk izklāstītajiem argumentiem.

[3.1] *E.L.* paskaidrojums jāvērtē kritiski, jo viņš ir *I.K.* vīrs, un, iespējams, viņi savas liecības ir saskaņojuši lietas iznākumā par labu *I.K.*

[3.2] Izvērtējot *S.B.* paskaidrojumu, var secināt, ka ceļu satiksmes negadījuma brīdī, kad automobilis Mitsubishi Grandis virzījies atpakaļgaitā un uzbraucis iepirkuma ratiņiem, pēc kā tie uztriekušies stāvošam automobilim BMW 528, *S.B.* stāvējis tirdzniecības centra „Maxima" autostāvvietā. *S.B.* paskaidrojumā norādījis precīzu automobiļa Mitsubishi Grandis valsts reģistrācijas numuru */reģistrācijas numurs/* un to, ka kontaktējies ar automobiļa Mitsubishi Grandis vadītāju un pasažieri.

[3.3] Nav pamata neticēt aculiecinieces *A.B.* sniegtajām liecībām, jo nekas neliecina, ka viņa būtu ieinteresēta lietas iznākumā, kas būtu nelabvēlīgs vienam vai otram ar notikumu saistītajam transportlīdzekļu vadītājam, kā arī nekas neliecina, ka *A.B.* būtu savstarpēji pazīstama ar kādu no transportlīdzekļu vadītājiem un viņu liecības būtu saskaņotas. *A.B.* ir redzējusi, kā automobilis Mitsubishi Grandis virzījies atpakaļgaitā (izbraucot no apstāšanās vietas) un uzbraucis iepirkuma ratiņiem, kas savukārt uzbraukuma rezultātā uztriecās stāvošam automobilim BMW 528. Pēc ceļu satiksmes negadījuma automobiļa Mitsubishi Grandis vadītāja, vīrietis un automobiļa BMW 528 vadītājs savā starpā konfliktējuši. Pēc tam automobilis Mitsubishi Grandis aizbraucis no negadījuma lietas, bet vīrietis aizgājis no negadījuma vietas.

Kaut arī aculieciniece savā sākotnējā paskaidrojumā samērā neloģiski ir izklāstījusi negadījuma norisi tirdzniecības centra „Maxima" autostāvvietā, tomēr pieņemot no *A.B.* papildinājumus sākotnējiem paskaidrojumiem un veicot personu atpazīšanu, tika precizēta lietas būtība.

[3.4] Kontakts starp automobili Mitsubishi Grandis, iepirkuma ratiņiem un automobili BMW 528 ir bijis, taču nevar precīzi noteikt, kādi bojājumi ir radušies abiem transportlīdzekļiem šī ceļu satiksmes negadījuma rezultātā, jo tiem ir konstatēti vairāki dažāda (atšķirīga) rakstura bojājumi.

[3.5] Lietas materiālu izskatīšanas laikā atkārtoti pa tālruni tika sazvanīta tirdzniecības centra apsardzes priekšniece *S.R.* un saņemta apstiprinoša atbilde par video novērošanas kameras stāvokli, 2009.gada 16.augustā laika posmā no plkst. 15.00 līdz 16.00, kā arī tika noskaidrots, ka video ieraksti saglabājas apmēram vienu mēnesi. Līdz ar to atbildētājam nav pamata apšaubīt faktu par video novērošanas kameras vērsto virzienu, kā arī nav iespējams izprasīt video novērošanas kameras ierakstu.

[4] 2010.gada 20.janvārī Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicējas pieteikums par pārsūdzētā lēmuma atcelšanu *(4.-5.lietas lapa)*.

Pieteikums pamatots ar tiem pašiem argumentiem, kurus pieteicēja bija ietvērusi apstrīdēšanas iesniegumā un kas atspoguļoti šā sprieduma 2.punktā.

Papildus pieteikums pamatots ar šādiem argumentiem.

[4.1] Uzreiz pēc notikuma lieciniece norādīja, ka ir redzējusi, ka Mitsubishi vadītājs bija vīrietis, nemaz nepieminot sievietes klātbūtni, bet pēc 12 dienām, kad pieteicēja un *E.L.* savās liecībās norādīja, ka tajā dienā automašīnu vadīja *I.K.*, *A.B.* pēkšņi atcerējās, ka pie Mitsubishi stūres bija sieviete. Šajā sakarā pieteicēja norādījusi, ka pieteicēju sajaukt ar *E.L.* arī svešam cilvēkam būtu ļoti grūti, gan ņemot vērā dzimuma, gan vizuālo atšķirību kopumā.

[4.2] Tā kā pieteicēja neuztriecās iepirkumu ratiņiem un nenodarīja zaudējumus ne savai, ne citas fiziskās vai juridiskās personas mantai, tad saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 1.panta pirmās daļas 7.punktu nebija noticis ceļu satiksmes negadījums, kurā pieteicēja būtu iesaistīta. Līdz ar to pieteicēja nevarēja atstāt ceļu satiksmes negadījuma vietu, pārkāpjot noteikto kārtību, kā to norādījis atbildētājs.

[4.3] Atbildētājs nav ņēmis vērā pieteicējas lūgumu par video ieraksta izprasīšanu.

[4.4] Pieteicēja 2009.gada 9.decembrī, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 62.pantu, izteica vēlēšanos tikt pieaicināta pie administratīvās lietas izskatīšanas iestādē, taču, neskatoties uz to, jau nākošajā dienā (2009.gada 10.decembrī) tika pieņemts pārsūdzētais lēmums, pat neizskatot jautājumu par pieteicējas pieaicināšanu lietas izskatīšanā.

Pieteicējasprāt, arī šis fakts apstiprina policijas amatpersonu vienpusēju un virspusēju lietas izskatīšanu, neiedziļinoties lietas faktiskajos apstākļos un ignorējot pieteicējas sniegto informāciju par tiem.

[5] 2010.gada 25.februārī tiesā saņemts atbildētāja rakstveida paskaidrojums *(16.-17.lietas lapa)*, kurā atbildētājs norādījis, ka pieteikumu neatzīst un lūdz tiesu to noraidīt, pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā ietverto pamatojumu, kas atspoguļots šā sprieduma 3.punktā.

[6] Tiesas sēdēs pieteicēja un pieteicējas pārstāvis pieteikumu uzturēja uz tajā norādīto argumentu pamata.

Pieteicējas pārstāvis 2012.gada 17.februārī notikušajā tiesas sēdē iesniedza tiesai *A.B.* (tagad – *A.Š.*) 2012.gada 16.februāra rakstveida iesniegumu *(51.lietas lapa)*, kurā lieciniece lūdza atsaukt viņas sākotnēji sniegtos paskaidrojumus par 2009.gada 16.augusta ceļu satiksmes negadījumu Rīgā, K.Ulmaņa gatvē 88 A.

[7] Tiesas sēdēs atbildētāja pārstāvis pieteikumu neatzina uz pārsūdzētajā lēmumā un paskaidrojumos tiesai norādīto argumentu pamata.

[8] Cietusī persona *S.B.* tiesas sēdēs norādīja, ka viņam ir aizdomas, ka lieciniecei kāds piespieda uzrakstīt iepriekš sniegto liecību atsaukumu. Cietušais norādīja, ka ar lieciniei ir ilgu laiku jau pazīstams, kā arī norādīja, ka lieciniece kādu laiku bija *S.B.* brāļa draudzene. Cietusī persona arī norādīja, ka pieteicēju uzreiz tiesas sēdē atpazinis.

S.B. norādīja, ka redzēja to brīdi, kad ratiņi atsitās pret viņa automašīnu, kā arī instinktīvi redzēja, ka no sāna notiek kaut kādas darbības. Proti, notikuma brīdī, cietušais esot sēdējis savā automašīnā, kas atradusies perpendikulāri pret pieteicējas automašīnu. Tādējādi viņa skatiens nebija vērsts pret pieteicējas automašīnu, bet viņš ar acs kaktiņu esot piefiksējis ratiņu kustību savas automašīnas virzienā, un brīdī, kad ratiņi atsitušies pret viņa automašīnu, viņš pavērsis skatu pieteicējas automašīnas virzienā. Ratiņi esot ripojuši lielā ātrumā, jo brauktuves slīpums bija paliels. Cietušais esot redzējis, ka pieteicēja izkāpj ārā no savas automašīnas. Arī *S.B.* esot izkāpis ārā no savas automašīnas un jautājis pieteicējai: „Ko Jūs dariet?" Pieteicēja esot asi kaut ko atkliegusi un sācies neliels konflikts. Pieteicējas vīrs esot novietojis iepirkumu ratiņus tiem paredzētajā vietā, tad paņēmis riteni un aizbraucis, arī pieteicēja vienkārši aizbraukusi. Brīdī, kad pieteicēja iekāpa automašīnā, *S.B.* nofotografēja pieteicējas automašīnu, pierakstīja automašīnas

numuru un izsauca policiju. Cietušā automašīnu uz vietas fotografēja gan pats cietušais, gan policijas darbinieki, kā arī vēl papildu fotogrāfijas tika uzņemtas tad, kad cietusī persona ieradās uz personu atpazīšanu pēc fotogrāfijām.

S.B. norādīja, ka precīzi neatceras, vai negadījuma brīdī lieciniece nāca no veikala, vai bija turpat pie automašīnām. Cietušais redzēja, ka lieciniece vienkārši stāvēja pie automašīnas, klausījās un vēroja konfliktu.

[9] Liecinieks *E.L.* 2012.gada 17.februārī notikušajā tiesas sēdē norādīja, ka 2009.gada 16.augustā ar sievu satikās lielveikalā "Maxima", lai iepirktos. Liecinieks bija atbraucis ar riteni, bet viņa sieva ar automašīnu. Pēc tam liecinieks ar sievu iznāca no veikala un ar iepirkumu ratiņiem devās pie automašīnas aizmugurējās daļas, lai iepirkumus varētu ielikt bagāžniekā. Kad iepirkumi no iepirkumu ratiņiem bija izņemti, liecinieks ar sievu kaut ko vēl runāja. Tad sieva pamanīja, ka ratiņi sāk slīdēt pa brauktuvi. Tad *E.L.* pēc aptuveni 3 metriem saķēra ratiņus, kas jau bija aizslīdējuši tuvu pie citas automašīnas, un novietoja tos tiem paredzētajā vietā. Pēc tam sieva ar automašīnu, bet liecinieks ar velosipēdu devās prom. Vienīgā komunikācija lieciniekam pie lielveikala bija ar sievu.

[10] 2012.gada 5.martā notikušajā tiesas sēdē lieciniece *A.Š.* apliecināja, ka sadursmes brīdi nav redzējusi. Savos sākotnējos paskaidrojumos iestādē esot nepatiesi norādījusi, ka redzēja sadursmes brīdi, jo pazinusi cietušo personu (viņš ir liecinieces paziņa, bijušā drauga brālis) un pēc šīs personas stāstītā esot pieņēmusi, kā viss noticis, ko tad arī norādījusi paskaidrojumos iestādei, lai arī patiesībā pati savām acīm sadursmi neredzēja. Sniedzot paskaidrojumus iestādei, viņa neesot teikusi, ka pazīst cietušo personu, un neviens viņai arī neesot vaicājis par saistību ar cietušo personu. Redzējusi notikumus tikai no tā brīža, kad sadursme jau bija bijusi un cietušais strīdējās ar lieciniecei svešiem cilvēkiem (vīrieti un sievieti). Par ko tieši viņi strīdējusies, nav dzirdējusi, jo nav bijusi tik tuvu klāt. Rakstveidā savu iepriekšējo liecību atsaukumu tiesai esot uzrakstījusi, jo viņas bijušais vīrs (kurš strādā policijā) esot pazvanījis un brīdinājis, ka par nepatiesu liecību sniegšanu var iestāties krimināltatbildība. Tāpēc viņa savas iestādei iepriekš sniegtās liecības atsaukusi.

Motīvu daļa

[11] Pārbaudījusi lietas materiālus, uzklausījusi procesa dalībnieku paskaidrojumus un liecinieku liecības, kā arī izvērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā pārkāpumi, par kuru izdarīšanu pieteicēja saukta pie administratīvās atbildības, nav pierādīti, līdz ar to pārsūdzētais lēmums ir atceļams un administratīvā pārkāpuma lieta izbeidzama.

[12] Saskaņā ar LAPK 285.pantu tiesa, izskatot sūdzību par lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā, pārbauda pārsūdzētā lēmuma likumību un pamatotību. Līdz ar to tiesa vērtē, vai pārsūdzētais lēmums atbilst tiesību normām un ir pamatots ar pārbaudītiem un pierādītiem faktiskajiem apstākļiem, respektīvi, vai pieteicēja ir pamatoti atzīta par vainīgu konkrētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un vai pieteicējai līdz ar to ir piemērots atbilstošs administratīvais sods.

[13] Lietā ir strīds par to, vai pieteicēja ir izdarījusi pārkāpumus, par kuriem viņa ir saukta pie administratīvās atbildības, t.i., vai pieteicēja ir pārkāpusi vispārējo ceļu satiksmes noteikumu, proti, braucot atpakaļgaitā, nepārliecinājās par drošību un uzbrauca iepirkumu ratiņiem, kas vēlāk tika uzstumti šķērslim – stāvošam transportlīdzeklim, kā arī, vai pieteicēja pēc konkrētā ceļu satiksmes negadījuma atstāja negadījuma vietu, pārkāpjot noteikto kārtību.

[14] Administratīvās atbildības pamats ir administratīvā pārkāpuma sastāvs, kas jākonstatē personas nodarījumā. Proti, lai personu administratīvi sodītu (un lēmums par sodīšanu būtu tiesisks un pamatots), jākonstatē LAPK paredzēto objektīvo un subjektīvo pazīmju kopums – administratīvā pārkāpuma objekts, objektīvā puse, subjekts un subjektīvā puse *(sal. Augstākās tiesas Senāta 2006.gada 22.decembra sprieduma lietā Nr.SKA-571/2006 8.punkts).*

Konkrētajā gadījumā pārsūdzētais lēmums ir pamatots ar Ceļu satiksmes noteikumu 50.,51.,70.,95.,113.punktu un LAPK 149.[4]panta četrpadsmito daļu un 149.[16]panta piekto daļu.

Ceļu satiksmes noteikumu 70.punkts *(šeit un turpmāk tiesību normas redakcijā uz administratīvā pārkāpuma izdarīšanas brīdi)* nosaka, ka pirms jebkura manevra — braukšanas sākšanas, pārkārtošanās, nogriešanās, apgriešanās braukšanai pretējā virzienā, apdzīšanas, transportlīdzekļa apturēšanas u.tml. — transportlīdzekļa vadītājam jāpārliecinās par ceļu satiksmes drošību un par to, vai netiks traucēti citi ceļu satiksmes dalībnieki, jādod brīdinājuma signāls ar gaismas virzienrādītājiem. Ja gaismas virzienrādītāju nav vai tie nedarbojas, brīdinājuma signāls jādod ar roku atbilstoši manevram.

Saskaņā ar Ceļu satiksmes noteikumu 95.punktu, braucot atpakaļgaitā, transportlīdzekļa vadītājs nedrīkst traucēt citus ceļu satiksmes dalībniekus. Ja tas nepieciešams ceļu satiksmes drošībai, transportlīdzekļa vadītājam minētā manevra veikšanā jālūdz citu personu palīdzība. Aizliegts braukt atpakaļgaitā pa ceļu, kas apzīmēts ar 548.ceļa zīmi.

Ceļu satiksmes noteikumu 113.punkts nosaka, ka gadījumā, ja izveidojas ceļu satiksmei bīstami šķēršļi vai citas briesmas, kuras transportlīdzekļa vadītājs spēj pamanīt, viņam jāsamazina braukšanas ātrums vai pilnīgi jāaptur transportlīdzeklis, vai, neradot bīstamību citiem ceļu satiksmes dalībniekiem, šķērslis jāapbrauc.

Ceļu satiksmes noteikumu 50.punkts noteic, ja ceļu satiksmes negadījumā ir cietuši cilvēki vai nodarīti bojājumi trešās personas mantai (par trešās personas mantu nav uzskatāms ceļu satiksmes negadījumā iesaistītais transportlīdzeklis, kura īpašnieks nav transportlīdzekļa vadītājs), kā arī tad, ja transportlīdzekļiem radušies bojājumi, kuru dēļ tie nevar vai tiem aizliegts braukt, transportlīdzekļa vadītājs: nekavējoties apstājas un paliek negadījuma vietā, iededz avārijas gaismas signalizāciju un uzstāda avārijas zīmi, bet, ja tas nav iespējams, citādā veidā brīdina pārējos ceļu satiksmes dalībniekus par ceļu satiksmes negadījumu (50.1.apakšpunkts); dara visu iespējamo, lai cietušajam sniegtu pirmo palīdzību, izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību vai glābšanas dienestu, bet, ja tas nav iespējams, ar savu vai citu garām braucošu transportlīdzekli nogādā cietušo tuvākajā ārstniecības iestādē un pats atgriežas negadījuma vietā (50.2.apakšpunkts); dara visu iespējamo, lai negadījuma vietā saglabātu notikuma pēdas, pieraksta aculiecinieku vārdu, uzvārdu un adresi (50.3.apakšpunkts); par ceļu satiksmes negadījumu paziņo policijai un, ja nepieciešams, glābšanas dienestam un tālāk rīkojas pēc to norādījumiem (50.4.apakšpunkts).

Saskaņā ar Ceļu satiksmes noteikumu 51.punktu, ja ceļu satiksmes negadījumā nav cietuši cilvēki, nav nodarīti bojājumi trešās personas mantai, kā arī transportlīdzekļiem nav radušies bojājumi, kuru dēļ tie nevar vai tiem aizliegts braukt, transportlīdzekļa vadītājs: nekavējoties apstājas un paliek negadījuma vietā, iededz avārijas gaismas signalizāciju un uzstāda avārijas zīmi, bet, ja tas nav iespējams, citādā veidā brīdina pārējos ceļu satiksmes dalībniekus par ceļu satiksmes negadījumu (51.1.apakšpunkts); vienojas ar otra ceļu satiksmes negadījumā iesaistītā transportlīdzekļa vadītāju par visiem būtiskajiem negadījuma apstākļiem, aizpilda saskaņoto paziņojumu un, neziņojot policijai par negadījumu, atstāj negadījuma vietu (51.2.apakšpunkts).

Saskaņā ar LAPK 149.[4]panta četrpadsmito daļu par citu šajā kodeksā neminētu ceļu satiksmes noteikumu pārkāpšanu — izsaka brīdinājumu vai uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam piecu latu apmērā.

Saskaņā ar LAPK 149.[16]panta piekto daļu par ceļu satiksmes negadījuma vietas atstāšanu pēc ceļu satiksmes negadījuma, pārkāpjot noteikto kārtību, — (..), cita transportlīdzekļa vadītājam uzliek naudas sodu no piecdesmit līdz piecsimt latiem un atņem transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz laiku no trim mēnešiem līdz diviem gadiem vai bez transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšanas.

Līdz ar to konkrētajā lietā tiesai, izvērtējot lietā esošos pierādījumus, ir jāpārbauda, vai pieteicējas darbībās ir konstatējams LAPK 149.[4]panta četrpadsmitajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpumu sastāvs. Proti, nepieciešams konstatēt, ka pieteicēja kā transportlīdzekļa vadītāja ir pārkāpusi LAPK neminētus ceļu satiksmes noteikumus, proti, jāpārbauda, vai pieteicēja pirms manevra uzsākšanas (braukšanas atpakaļgaitā) pārliecinās par ceļu satiksmes drošību un par to, vai netiks traucēti citi ceļu satiksmes dalībnieki, kā arī jāpārbauda, vai gadījumā, ja izveidojās ceļu satiksmei bīstami šķēršļi, transportlīdzekļa vadītāja samazināja braukšanas ātrums vai pilnīgi apturēja transportlīdzekli.

Tāpat konkrētajā lietā tiesai ir jāpārbauda, vai pieteicējas darbībās ir konstatējams LAPK 149.[16]panta piektajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpumu sastāvs. Proti, nepieciešams konstatēt, ka pieteicēja kā transportlīdzekļa vadītāja ir atstājusi ceļu satiksmes negadījuma vietu pēc ceļu satiksmes negadījuma, pārkāpjot noteikto kārtību.

[15] Pārkāpuma objektīvo un subjektīvo pazīmju kopumu konstatē, izvērtējot lietā esošos pierādījumus.

Saskaņā ar LAPK 243.panta pirmo daļu pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuri fakti, uz kuru pamata institūcijas (amatpersonas) likumā noteiktajā kārtībā nosaka administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību, pie administratīvās atbildības sauktās personas vainu un citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Saskaņā ar šā panta otro daļu, panta pirmajā daļā minētos faktus citstarp konstatē ar protokolu par administratīvo pārkāpumu, ar tās personas paskaidrojumiem, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ar liecinieku liecībām un citiem dokumentiem, kā arī pārkāpumus fiksējošiem tehniskiem līdzekļiem (foto, video) (..)).

Tātad par pierādījumiem administratīvā pārkāpuma lietā var kalpot administratīvā pārkāpuma protokols, personas paskaidrojumi, liecinieku liecības, sastādītie ziņojumi, citi dokumenti, kā arī fotoattēli.

[16] Konkrētajā lietā iegūti un kā pierādījumi ir vērtējami fakti, kas izriet no cietušās personas *S.B.* rakstveida paskaidrojumiem un mutiskajiem paskaidrojumiem tiesas sēdēs, pieteicējas rakstveida paskaidrojumiem un mutiskajiem paskaidrojumiem tiesas sēdēs, lieciniekа *E.L.* rakstveida paskaidrojumiem un tiesas sēdē sniegtās liecības, *A.Š.* sniegtās informācijas par to, pēc kā tika atpazītas konkrētās personas pēc fotogrāfijām, automašīnas Mitsubishi Grandis, valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/*, servisa grāmatiņas, fotogrāfijām un transportlīdzekļa Mitsubishi Grandis, valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/*, 2009.gada 19.augusta apskates akta, kā arī no *A.Š.* 2012.gada 16.februāra rakstveida paskaidrojuma un tiesas sēdē sniegtās liecības.

Papildus tiesa norāda, ka administratīvā pārkāpuma protokols un Ceļu satiksmes negadījuma reģistrēšanas protokols, tiesas ieskatā, konkrētajā lietā nav izmantojami kā pierādīšanas līdzekļi tam, vai pieteicēja izdarīja vai neizdarīja konkrēto pārkāpumu. Proti, lai arī parasti administratīvā pārkāpuma protokolā un Ceļu satiksmes negadījuma reģistrēšanas protokolā ietvertās ziņas (fakti) tiek atzītas par pierādījumiem lietā, konkrētajā gadījumā jāņem vērā, ka minētajos protokolos norādītos faktus nav konstatējuši paši policisti, bet gan to ir atstāstījusi viena no lietā iesaistītajām personām, proti, cietušais – *S.B.* Tiesa uzskata, ka administratīvā pārkāpuma protokols un Ceļu satiksmes negadījuma reģistrēšanas protokols kā pierādīšanas līdzekļi tiek atzīti tā iemesla dēļ, ka parasti amatpersonas šajos protokolos fiksē informāciju, ko pašas ir tieši uztvērušas – pašas redzējušas. Šajā gadījumā tā nav – šajā gadījumā notikuma brīdi neviena no policijas amatpersonām nav redzējusi, līdz ar to administratīvā pārkāpuma protokols un Ceļu satiksmes negadījuma reģistrēšanas protokols satur nevis policistu pašu redzētos faktus, bet gan ziņas par to, ko policijai stāstījusi cietusī persona, savukārt cietušās personas paskaidrojumi jau paši par sevi ir pierādīšanas līdzekļi šajā lietā. Līdz ar to administratīvā pārkāpuma protokols un Ceļu satiksmes negadījuma protokols konkrētajā gadījumā var apliecināt vienīgi to, ka cietusī persona bija izsaukusi policijas darbiniekus un

izklāstījusi tiem savu versiju par notikušo, bet nevis to, vai pieteicēja izdarīja vai neizdarīja pārkāpumu.

Konkrētajā lietā, tiesas ieskatā, kā pierādījumi pārkāpuma esamībai nav izmantojami arī liecinieces *A.B.* (*A.Š.*) 2009.gada 16.augustā un 2009.gada 28.augustā sniegtie paskaidrojumi, jo lieciniece šos savus paskaidrojumus (iestādē sniegtās liecības) atsauca ar 2012.gada 16.februāra rakstveida iesniegumu un vēlāk tiesas sēdē sniegto liecību, norādot, ka tajos bija nepatiesi apgalvojusi, ka ir redzējusi sadursmes brīdi, „vainīgo" transportlīdzekli un tā vadītāju, kaut arī bija redzējusi tikai to, ka cietusī persona strīdas ar lieciniecei nepazīstamu vīrieti un sievieti. Lieciniece arī norādīja, ka *S.B.* bija lūdzis sniegt paskaidrojumus, ka lieciniece redzēja tieši pašu sadursmes brīdi. Uzklausot liecinieci tiesas sēdē, tostarp vērtējot liecības sniegšanas veidu, tiesa par ticamu atzīst liecinieces pēdējo, proti, tiesai sniegto liecību, nevis liecinieces sākotnējos paskaidrojumus iestādei. Tiesa uzskata, ka lieciniece konkrētajā gadījumā loģiski izskaidroja, kāpēc iestādei bija sniegusi nepatiesu, uz pieņēmumiem balstītu informāciju (sk. šā sprieduma 10.punktu).

Kā pierādījumi tam, ka pieteicēja ir izdarījusi konkrētos pārkāpumus, konkrētajā gadījumā nav izmantojami arī policijas darbinieku sniegtie ziņojumi. Minētais pamatojams ar to, ka lietas materiālos esošajos policijas darbinieku dienestu ziņojumos ir atspoguļots tas, kādas procesuālas darbības policija ir veikusi, nevis konkrēti policistu pašu konstatēti fakti par to, kas konkrētajā vietā un laikā lielveikala "Maxima" stāvlaukumā bija noticis. Vienīgais dienesta ziņojums, ka satur ziņas par tādiem faktiem, kas netieši attiecas uz jautājumu par to, vai pieteicēja konkrētajā gadījumā varētu būt izdarījusi pārkāpumu, ir 2009.gada 3.novembra inspektora *M.T.* ziņojums, kurā norādīts, ka lieciniece *A.B.* viņai uzrādītajos fotoattēlos konkrēti norādīja uz personu - *I.K.* kā uz ceļu satiksmes negadījuma izraisītāju. Vienlaikus jāatzīmē, ka, ņemot vērā liecinieces *A.Š.* tiesas sēdē liecināto par viņas iepriekš sniegto paskaidrojumu nepatiesumu, fakts, ka lieciniece viņai uzrādītajos attēlos atpazina pieteicēju, nevar liecināt par to, ka pieteicēja tātad izdarīja pārkāpumu (jo, kā norādīja lieciniece, pašu sadursmes brīdi un līdz ar to arī sadursmes izraisītāju viņa nemaz nebija redzējusi), bet gan tikai par to, ka lieciniece pieteicēju konkrētajā gadījumā konkrētajā vietā redzēja un vēlāk atpazina.

[17] Pārbaudot minētos pierādījumus, tiesa konstatē:

[17.1] *S.B.* 2009.gada 16.augustā plkst.16.57 sniegtajā paskaidrojumā *(23.lietas lapa)* norādīts, ka 2009.gada 16.augustā ap plkst. 15.30, stāvot tirdzniecības centra „Maxima" stāvlaukumā, Ulmaņa gatvē 88A, ar automašīnu BMW 528, valsts reģistrācijas numurs 543, automašīnas Mitsubishi, valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/*, vadītāja aizmirsa iepirkumu ratiņus un, braucot atpakaļgaitā, uztrieca iepirkumu ratiņus virsū automašīnai BMW 528, valsts reģistrācijas numurs /*reģistrācijas numurs*/, un sabojāja automašīnas BMW priekšējo labo spārnu un buferi. Automašīnas Mitsubishi Grandis vadītāja ar savu draugu aizrādījumus ignorēja. Transportlīdzekļa vadītājas draugs iepirkumu ratiņus nekavējoties ievietoja ratiņu novietnē. Uz aicinājumu visu nokārtot minētās automašīnas Mitsubishi vadītāja izturējās izaicinoši un lietoja necenzētus vārdus. Minētā automašīna Mitsubishi tika nofotografēta sadursmes vietā ar telefonu Nokia 8800.

S.B. vadītā automašīna bija apdrošināta. *S.B.* vadītajai automašīnai pēc sadursmes ir bojāts atdures stienis un spārns. *S.B.* norādījis, ka sadursmei ir arī lieciniece – *A.B.*

[17.2] Tiesas sēdē *S.B.* liecināja, ka redzēja to brīdi, kad ratiņi atsitās pret viņa automašīnu, bet konkrēti to brīdi, kad ratiņi sākuši ripot, īsti neesot redzējis. Proti, notikuma brīdī, cietušais esot sēdējis savā automašīnā, kas atradusies perpendikulāri pret pieteicējas automašīnu. Tādējādi viņa skatiens nebija vērsts pret pieteicējas automašīnu, bet viņš ar acs kaktiņu esot piefiksējis ratiņu kustību savas automašīnas virzienā, un brīdī, kad ratiņi atsitušies pret viņa automašīnu, viņš pavērsis skatu pieteicējas automašīnas virzienā *(sk. tiesas sēdes protokolu 59.lietas lapā)*. Ratiņi esot ripojuši lielā ātrumā, jo brauktuves slīpums bija paliels. Cietušais esot redzējis, ka pieteicēja izkāpj ārā no savas automašīnas, un cietušā, pieteicējas un viņas vīra starpā esot izcēlies konflikts.

Vēlāk, kad izsaucis policiju, cietušais neesot policijas darbiniekus informējis par to, ka *A.B.* (*A.Š.*), kuru viņš lūdza uzklausīt kā aculiecinieci, ir viņas pazīstama (brāļa draudzene).

[17.3] *I.K.* 2009.gada 19.augustā plkst. 13.30 sniegtajā paskaidrojumā *(25.lietas lapa)* norādīts, ka 2009.gada 16.augustā ap plkst. 15.00 *I.K.* iepirkās veikalā „Maxima" kopā ar vīru *E.L.* Pēc iepirkšanās *I.K.* un *E.L.* devās uz automašīnu Mitsubishi Grandis, valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/,* un novietoja iepirkumus automašīnā. *I.K.* pamanīja, ka iepirkumu ratiņi (tukši) nedaudz slīd no mašīnas projām. *I.K.* par to teica vīram, un vīrs ratus noķēra. *I.K.* vīrs ratus novietoja novietnē. *I.K.* devās pie automašīnas Mitsubishi Grandis un brauca mājās. *I.K.* vīrs mājās aizbrauca ar riteni, kurš bija novietots veikala „Maxima" riteņu novietnē. Braucot, *I.K.* vadītā automašīna, neaizskāra ne iepirkumu ratiņus, ne arī kādu citu automašīnu.

Analogus paskaidrojumus pieteicēja sniedza arī tiesas sēdē.

[17.4] *E.L.* 2009.gada 19.augustā plkst. 13.30 sniegtajā paskaidrojumā *(26.lietas lapa)* norādīts, ka 2009.gada 16.augustā ap plkst. 15.30 kopā ar sievu *I.K.* izgājis no tirdzniecības centra „Maxima", kas atrodas Ulmaņa gatvē. Pēc tam abi devušies pie savas automašīnas Mitsubishi, valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/*, un automašīnā novietojuši iepirkumus. Pēc brīža *I.K.* pamanīja, ka tukšie iepirkuma rati, kas atradās aiz automašīnas Mitsubishi, sāk ripot. *E.L.* pieskrēja un tos noķēra un apturēja. Pēc tam *E.L.* iepirkumu ratus novietoja iepirkumu ratiem paredzētajā vietā. Sieva devās mājās ar automašīnu, bet *E.L.* - ar riteni. Izbraucot no autostāvvietas, sievas vadītā mašīna nesadūrās ne ar iepirkumu ratiem, ne ar citām automašīnām.

Liecinot tiesas sēdē, liecinieks sniedza analogu informāciju *(sk. šā sprieduma 9.punktu).*

[17.5] Transportlīdzekļa Mitsubishi Grandis, valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/,* 2009.gada 19.augusta apskates aktā *(27.lietas lapa)* norādīts, ka aplūkojot automašīnu, tai pa visu tās virsbūvi redzami dažāda rakstura bojājumi, kuru raksturu un izcelsmi nav iespējams noteikt.

[17.6] *A.B.* atpazīšanai uzrādītas 4 sieviešu fotogrāfijas *(39.lietas lapa). A.B.* 2009.gada 28.oktobrī apliecinājusi, ka fotogrāfijā Nr.3 uzrādītā persona bija tās automašīnas vadītāja, kura 2009.gada 16.augustā izraisīja ceļu satiksmes negadījumu K.Ulmaņa gatvē Nr.88A, pie lielveikala „Maxima". *A.B.* norādījusi, ka personu var atpazīt pēc ārējā izskata - pēc sejas vaibstiem, lai arī avārijas dienā minētajai personai bija cits matu sakārtojums (mati bija sasieti „zirgastē").

[17.7] *A.B.* atpazīšanai uzrādītas 4 vīriešu fotogrāfijas *(40.lietas lapa). A.B.* 2009.gada 28.oktobrī apliecinājusi, ka fotogrāfijā Nr.2 uzrādītā persona bija tās automašīnas pasažieris, kura 2009.gada 16.augustā izraisīja ceļu satiksmes negadījumu K.Ulmaņa gatvē Nr.88A, pie lielveikala „Maxima". *A.B.* norādījusi, ka personu atpazinusi pēc sejas vaibstiem.

[17.8] No pieteicējas iesniegtās automašīnas Mitsubishi Grandis, valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/,* servisa grāmatiņas sadaļas „Iedarbināšana un braukšana" *(33.lietas lapa)* izriet, ka brīdinājuma signāls atskan, kad sistēma darbības laikā konstatē šķērsli. Tāpat minētajā sadaļā atspoguļoti attālumi, kādos atskan skaņu signāls, ja automašīna pietuvojas šķērslim.

[17.9] *A.B.* (*A.Š.*) 2012.gada 16.februāra rakstveida iesniegumā *(51.lietas lapa)* lūgts atsaukt paskaidrojumus par 2009.gada 16.augusta ceļu satiksmes negadījumu Rīgā, K.Ulmaņa gatvē 88 A. Iesniegumā *A.Š.* norādīja, ka cietušo personu pazina personīgi. Sadursmes brīdi *A.Š.* nav redzējusi, jo atradās lielveikala "Maxima" autostāvvietā (ceļā uz cietušo automašīnu). Negadījuma vietā lieciniece ieradusies uzreiz pēc sadursmes. Vainīgo automašīnas vadītāju uzrādīt lieciniece nevar, proti, nezina, vai tas bija vīrietis vai sieviete, jo ceļu satiksmes negadījumā iesaistītās personas atradās ārpus transportlīdzekļiem. *A.Š.* paziņa *S.B.* lūdza *A.Š.* sniegt liecību par to, ka *A.Š.* redzējusi pašu sadursmes brīdi. *A.Š.* norādījusi, ka automašīna, kas izraisīja ceļu satiksmes negadījumu, bija tumšas krāsas apvidus automašīna, bet valsts numura zīmi *A.Š.* norādīt nevarot. Tāpat lieciniece norādījusi, ka nevar viennozīmīgi apgalvot, kas vadīja automašīnu, kas izraisīja ceļu satiksmes negadījumu, kad tā aizbrauca no ceļu satiksmes negadījuma vietas. Ceļu satiksmes negadījuma vietā lieciniece sniedza paskaidrojumus policijas

darbiniekiem, vēlāk savā darba vietā un pēc tam policijas iecirknī Gaujas ielā. Lieciniece norādījusi, ka iepriekš neapzināti sniedza nepatiesus paskaidrojumus, jo bija cietušās automašīnas autovadītāja ieinteresētā persona. Lieciniece norādījusi, ka par ceļu satiksmes negadījumu neko sīkāk paskaidrot nevar, jo vairāk neko neatceras.

Liecinot tiesas sēdē, *A.Š.* apliecināja iepriekš tiesai rakstveida iesniegumā norādīto informāciju *(sk. šā sprieduma 10.punktu)*.

[18] Analizējot iepriekš aplūkotos lietā esošos pierādījumus, kā arī procesa dalībnieku un liecinieku tiesas sēdē paskaidroto savstarpējā kopsakarībā, tiesa nonāk pie secinājuma, ka pieteicējas vaina LAPK 149.^{4}panta četrpadsmitajā daļā paredzētajā un 149.^{16}panta piektajā daļā paredzētajā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā atzīstama par nepierādītu. Proti, tiesas ieskatā, konkrētajā gadījumā ir pamatotas šaubas, vai pieteicēja pieļāvusi pārsūdzētajā lēmumā norādītos pārkāpumus, un šīs šaubas nav iespējams novērst ar lietā esošajiem pierādījumiem.

Minētais pamatojams ar turpmāk izklāstītajiem argumentiem un tiesas sēdē pārbaudīto pierādījumu analīzi.

[19] Lietā nav strīda, ka abas lietas materiālos minētās automašīnas, kā arī pieteicēja, pieteicējas vīrs un cietušais konkrētā vietā un laikā atradās, kā arī par to, ka iepirkumu ratiņi sāka ripot.

Pārējie lietā esošie pierādījumi ir pretrunīgi, proti, pretrunīgas ir ziņas par to, kas izraisīja ratiņu ripošanu, kā arī par to, vai ratiņi tika savlaicīgi noķerti vai arī tie ietriecās cietušā vadītajā automašīnā. Pieteicēja un viņas vīrs ir norādījuši, ka ratiņi sāka paši no sevis ripot, jo konkrētajā vietā bija slīpums, bet pieteicējas vīram tos izdevās tuvu cietušā automašīnai noķert, savukārt cietušais apgalvojis, ka pieteicēja ar automašīnu atpakaļgaitā braucot aizķēra iepirkumu ratiņus, kas pēc tam ietriecās cietušā vadītajā automašīnā. Tāpat pretrunīga ir informācija par to, vai starp cietušo personu un pieteicēju, kā arī viņas vīru pēc notikuma izcēlās strīds.

[20] No pārsūdzētā lēmuma un atbildētāja paskaidrojumiem izriet, ka, iestādes ieskatā, par to, ka pieteicēja ar automašīnu, veicot atpakaļgaitas manevru, uzbrauca iepirkumu ratiņiem, kas vēlāk tika uzstumti šķērslim – stāvošam transportlīdzeklim BMW 528, valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/*, to bojājot, pamatā liecina cietušās personas *S.B.* paskaidrojumi, kā arī liecinieces *A.B.* (tagad – *A.Š.*) rakstveida liecības. Atbildētāja ieskatā, šiem lietā esošajiem pierādījumiem ir piešķirama lielāka ticamības pakāpe, salīdzinot ar pieteicējas un liecinieka (pieteicējas vīra) *E.L.* paskaidrojumiem, jo pieteicējas paskaidrojumi tiekot sniegti viņas pašas interesēs, tāpat arī pieteicējas vīrs, iestādes ieskatā, ir sniedzis paskaidrojumus, kas ir par labu viņa sievai. Turpretim lieciniece *A.B.* neesot pazīstama ar negadījumā iesaistītajām personām, tāpēc tās paskaidrotajam esot piešķirama augstāka ticamības pakāpe salīdzinājumā ar pieteicējas un viņas vīra paskaidroto, jo lieciniece neesot ieinteresēta lietas iznākumā.

Ņemot vērā tiesas sēdē noskaidroto (proti, to, ka lieciniece, balstoties uz cietušā stāstīto, iestādei nepatiesi bija norādījusi, ka pati ir redzējusi negadījumu un tā izraisītāju), kā arī ņemot vērā to, ka tiesas sēdē tika noskaidrots, ka lieciniece *A.Š.* ir bijusi jau ilgu laiku pazīstama ar cietušo personu, kā arī kādu laiku bijusi *S.B.* brāļa draudzene, tiesa secina, ka iestādes arguments par to, ka konkrētajā gadījumā viennozīmīgi priekšroka dodama cietušās personas un liecinieces paskaidrojumiem, jo lieciniece nav ieinteresēta minētās lietas iznākumā, ir nepamatots. Proti, kā tika noskaidrots tikai tiesas sēdē, tad policija nebija pilnvērtīgi noskaidrojusi visus lietas apstākļus, tostarp to, vai lieciniece ir bijusi pazīstama ar kādu no negadījumā iesaistītajām personām, vai kāda persona ir lūgusi liecinieci liecināt tās interesēs u.tml. Arī pats cietušais un lieciniece bija iestādei noklusējuši par savu privāto pazīšanos. Līdz ar to šādos apstākļos secināms, ka gan starp pieteicēju un liecinieku - viņas vīru, gan starp cietušo un liecinieci - viņa brāļa draudzeni notikuma dienā ir pastāvējušas privātas attiecības. Tas savukārt nozīmē, ka nevar apgalvot, ka vienā gadījumā konkrētās saistītās personas paskaidrojumi un liecības ir apšaubāmas, bet otrā – nē. Vēl jo vairāk, kā tiesai ir norādījusi lieciniece *A.Š.*, viņas pazīšanās ar

cietušo ir tieši ietekmējusi to, ka lieciniece iestādē sniedza nepatiesu informāciju, norādot, ka ir redzējusi ceļu satiksmes negadījumu, lai arī patiesībā bija redzējusi vienīgi to, ka cietušais ar pieteicēju un viņas vīru par kaut ko strīdas. Turklāt, atšķirībā no pieteicējas un viņas vīra, cietušais un lieciniece *A.B.* iestādei nebija neko teikuši par savām privātajām attiecībām. Tādējādi tiesa secina, ka pārsūdzētā lēmuma pamatojums konkrētajā gadījumā neattaisno secinājumu, ka pieteicēja ir izdarījusi konkrētos pārkāpumus.

Tiesas ieskatā, par to, kā tieši iepirkumu ratiņi sāka ripot, lietas materiālos nav pietiekamu pierādījumu. Proti, no pieteicējas un viņas vīra paskaidrotā izriet, ka ratiņi sāka ripot stāvvietas slīpuma dēļ, bet pieteicējas vīrs paspēja ratiņus noķert pirms tie sadurās ar tuvumā esošo automašīnu. To, ka konkrētajā gadījumā bija novērojams brauktuves slīpums, tiesas sēdē apliecināja arī cietušais. Par to, ka iepirkumu ratiņu ripošana būtu notikusi savādāk (ka to būtu izraisījis kontakts ar pieteicējas automašīnu) lietas materiālos tiešu pierādījumu nav. Proti, kā jau minēts iepriekš, administratīvā pārkāpuma protokols un Ceļu satiksmes negadījuma reģistrēšanas protokols, kuros norādīts, ka 2009.gada 16.augustā plkst.15.40 transportlīdzekļa Mitsubishi Grandis, valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/*, vadītājs Rīgā, K.Ulmaņa gatves Nr.88A (tirdzniecības centrs „Maxima") stāvlaukumā, uzsākot kustību un veicot atpakaļgaitas manevru, uzbrauca iepirkumu ratiņiem, kas vēlāk tika uzstumti šķērslim – stāvošam transportlīdzeklim BMW 528, valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/*, to bojājot, konkrētajā lietā nav izmantojami kā pierādīšanas līdzekļi, jo minētajos protokolos norādītos faktus nav konstatējuši paši policisti, bet gan to ir atstāstījusi viena no lietā iesaistītajām personām, proti, cietušais – *S.B.* Lieciniece savas sākotnējās liecības, kurās apgalvoja, ka redzēja, ka automašīna Mitsubishi, pastumjot iepirkuma ratiņus, uztriecas virsū cietušā vadītajai automašīnai, tiesas sēdē atsauca, norādot, ka neredzēja pašu sadursmes brīdi, un nepatiesu informāciju norādīt lūdza cietušais – *S.B.* Lieciniece 2012.gada 16.februāra rakstveida iesniegumā un tiesas sēdē norādīja, ka redzēja vien to, ka *S.B.* strīdas ar svešiem cilvēkiem, bet nav redzējusi ne pašu sadursmes brīdi, ne arī to, kas vadīja automašīnu Mitsubishi Grandis.

Savukārt, kā izriet no pašas cietušās personas paskaidrotā, tad negadījuma brīdī viņš ir sēdējis savā automašīnā, kas bija novietota perpendikulāri pieteicējas vadītajai automašīnai. Proti, *S.B.* atradās automašīnā ar sānu pret pieteicējas vadīto automašīnu. Tāpat tiesas sēdē cietušais arī apliecināja, ka redzēja tikai to brīdi, kad iepirkumu ratiņi atsitās pret viņa automašīnu, un tikai instinktīvi sānskatā redzēja, ka pirms tam notiek kaut kādas darbības, bet tieši neredzēja to brīdi, kad un kādā veidā iepirkumu ratiņi uzsāka kustību. Līdz ar to tiesa secina, ka cietušais sniedzis nevis tādu faktu izklāstījumu, ko patiešām pats nepārprotami redzējis, bet gan savu pieņēmumu par to, kā tas varēja būt noticis. Tas savukārt nozīmē, ka neviena persona nav tieši redzējusi to, ka pieteicējas vadīta automašīna būtu uzdūrusies iepirkuma ratiņiem un tādējādi izraisījusi ratiņu ripošanu.

Vienīgi cietušais ir norādījis, ka pēc tam, kad ratiņi bija atsitušies pret viņa automašīnu, viņš redzējis, ka pieteicēja izkāpj no savas automašīnas vadītāja puses (ko pieteicēja un viņas vīrs kategoriski noliedz). Šis cietušās personas apgalvojums principā ir vienīgais apstāklis, kas netieši varētu apliecināt, ka ratiņu slīdēšanu izraisīja tieši sadursme ar automašīnu. Tomēr, izvērtējot, cietušās personas rīcību konkrētās administratīvās pārkāpuma lietas ietvaros, proti, to, ka viņš bija noklusējis iestādei savu saistību ar it kā „neatkarīgo" liecinieci, kā arī to, ka saskaņā ar lieciniece vārdiem, tieši cietušais bija lūdzis lieciniecei liecināt, ka viņa ir redzējusi sadursmes brīdi, lai arī patiesībā viņa to nebija redzējusi *(sk. 51.lietas lapu)*, tiesa ieskatā, šim cietušās personas apgalvojumam nav piešķirama tik augsta ticamības pakāpe, lai varētu pateikt, ka ar to vien pietiek, lai konstatētu, ka tieši tā, kā pieteicējs ir prezumējis, konkrētajā gadījumā arī notika. Tiesas ieskatā, ir maz ticams, ka, pie konkrētajiem apstākļiem, kad pieteicēja ar vīru tikko bija izkrāvuši iepirkumus no iepirkumu ratiņiem, viņi abi ratiņus, kas tika novietoti tieši automašīnas aizmugurē, būtu aizmirsuši, un pieteicēja būtu sākusi braukt. Vēl jo vairāk šaubas par to, ka pieteicējas automašīna uztriecās virsū iepirkumu ratiņiem, kas pēc tam ietriecās cietušā vadītajā automašīnā, rada tas, ka konkrētajā gadījumā, ja pieteicēja tiešām būtu ar automašīnu jau uzsākusi atpakaļgaitas manevru, visticamāk būtu noreaģējuši automašīnas sensori (jo no

automašīnas Mitsubishi Grandis, valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/*, servisa grāmatiņas sadaļas „Iedarbināšana un braukšana" izriet, ka brīdinājuma signāls atskan, kad sistēma darbības laikā konstatē šķērsli).

Citas šīs lietas ietvaros iegūtās ziņas neapliecina, ka 2009.gada 16.augustā plkst.15.40 *I.K.* ar transportlīdzekli Mitsubishi Grandis, valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/*, Rīgā, K.Ulmaņa gatves Nr.88A (tirdzniecības centrs „Maxima") stāvlaukumā, uzsākot kustību un veicot atpakaļgaitas manevru, uzbrauca iepirkumu ratiņiem, kas vēlāk tika uzstumti šķērslim – stāvošam transportlīdzeklim BMW 528, valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/*, to bojājot. Proti, no pieteicējas vadītā transportlīdzekļa Mitsubishi Grandis, valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/*, 2009.gada 19.augusta apskates akta izriet, ka automašīnai pa visu tās virsbūvi redzami dažāda rakstura bojājumi, tomēr minētajā aktā arī norādīts, ka bojājumu raksturu un izcelsmi nav iespējams noteikt. Tāpat jāņem vērā, ka minētā transportlīdzekļa apskate nav veikta uzreiz nekavējoties, notikuma vietā, bet gan tikai pēc trim dienām, kad bojājumus transportlīdzeklim varētu nodarīt arī kāds cits objekts. Arī tas, ka pieteicējs konkrētajā dienā ir fotografējis pieteicējas vadīto automašīnu, nekādā veidā nepierāda, ka tieši pieteicējas vadītā automašīna uztrieca cietušā vadītajai automašīnai iepirkumu ratiņus. Tas, ka *S.B.* fotografēja tieši pieteicējas vadīto automašīnu nozīmē vien to, ka, cietušā ieskatā, šī transportlīdzekļa vadītājs bija vainīgs pie cietušā automašīnai nodarītajiem bojājumiem (šī transportlīdzekļa vadītāja izmantotie ratiņi uzripoja virsū cietušā automašīnai). Tomēr tas nenozīmē, ka ratiņu ripošanu izraisīja tieši sadursme ar pieteicējas automašīnu (kas to padarītu par ceļu satiksmes negadījumu). Tikpat labi ratiņi būtu varējuši sākt ripot paši.

Tiesas ieskatā, to, ka pieteicēja ir izdarījusi viņai inkriminētos pārkāpumus, neapliecina arī tas, ka cietušais un lieciniece *A.Š.* apgalvo, ka starp cietušo, pieteicēju un pieteicējas vīru bija izcēlies konflikts (ko pieteicēja un viņas vīrs noliedz). Tiesas ieskatā, strīda esamība nevar pierādīt to, bija vai nebija noticis ceļu satiksmes negadījums. Tiesas ieskatā, strīds starp pieteicēju, viņas vīru un cietušo vienlīdz iespējami būtu varējis izcelties gan tādā gadījumā, ja ratiņus cietušā automašīnai tiešām būtu uzripinājusi pieteicēja ar savu automašīnu, gan tad, ja pieteicējas un viņas vīra nepieskatīti ratiņi paši būtu sākuši slīpumā slīdēt un tādējādi atdurtos pret cietušā automašīnu. Papildus tiesa norāda, ka arī tas, ka lieciniece tad, kad viņai pieteicēja un viņas vīrs tika uzrādīti atpazīšanai pēc fotogrāfijas, viņus pareizi atpazina, nenonāk pretrunā ar iepriekš konstatēto. Proti, ne lieciniece *A.Š.*, ne cietušais nenoliedza, ka pēc sadursmes *A.Š.* ir atradusies negadījuma vietas tuvumā un ir redzējusi iesaistītās personas strīdamies (arī tiesa nenoliedz, ka tā tas varētu būt), tāpēc lieciniecei arī nebija problēmu atpazīt pieteicēju un viņas vīru fotogrāfijās. Bet tas apliecina vienīgi to, ka konkrētajā gadījumā attiecīgās personas atradās konkrētajā vietā, bet nepaliecina to, kā tieši iepirkuma ratiņi bija sākuši slīdēt cietušās personas automašīnas virzienā.

[21] Ievērojot iepriekš minēto, tiesa uzskata, ka iestāde konkrētajā gadījumā nav pierādījusi pārsūdzētā lēmuma pamatotību, jo lietā iegūtie pierādījumi nav pietiekami, lai novērstu objektīvas šaubas, kādas rodas, ņemot vērā pierādījumu pretrunīgumu.

Izspriežot konkrēto lietu, tiesa arī ņem vērā, ka administratīvajās tiesībās ir piemērojams princips *in dubio pro civis* (šaubas par labu cilvēkam) *(in dubio pro civis kā viens no administratīvā procesa pamatprincipiem minēts jau Tieslietu ministrijas (Administratīvā procesa likuma izstrādes darba grupas) sagatavotajā informatīvajā ziņojumā Ministru kabinetam par Administratīvā procesa likumu (sk. Informatīvo ziņojumu Ministru kabinetam par Administratīvā procesa likumu. Latvijas Vēstnesis 22.07.1997.). Šajā ziņojumā in dubio pro civis norādīts kā viens no Administratīvā procesa likumprojektā iestrādājamiem galvenajiem procesuālajiem pamatprincipiem).*

Šis princips vēl jo vairāk ir piemērojams administratīvo pārkāpumu lietās, jo administratīvo pārkāpumu lietas pēc sava rakstura un būtības ir tuvas krimināllietām (*in dubio pro civis* princips ir atvasināts no kriminālprocesa pamatprincipa - nevainīguma prezumpcijas - izrietošā principa *in dubio pro reo* (šaubas par labu apsūdzētajam)). Tas, ka administratīvo

pārkāpumu lietas ir vērtējamas kā radniecīgas krimināllietām, izriet gan no Eiropas Cilvēktiesību tiesas, gan no Satversmes tiesas atziņām *(sk., piemēram, Eiropas Cilvēktiesību tiesas 1995.gada 23.oktobra spriedumu lietā Pfarrmeier v. Austria (Application No. 16841/90 un Satversmes tiesas 2002.gada 20.jūnija sprieduma lietā Nr.2001-17-0106 secinājumu daļas 6.1.punktu).*

Līdz ar to tiesa atzīst, ka arī administratīvo pārkāpumu lietās ievērojams nevainīguma prezumpcijas princips, kas citstarp noteic, ka visas pamatotās šaubas tulkojamas par labu personai, kura tiek sodīta.

Izvērtējot iepriekš izanalizētos pierādījumus to savstarpējā kopsakarībā, tiesa uzskata, ka konkrētajā gadījumā pastāv pamatotas šaubas par to, vai pieteicēja kā transportlīdzekļa vadītāja ir pārkāpusi LAPK neminētus ceļu satiksmes noteikumus, proti, pirms manevra uzsākšanas (braukšanas atpakaļgaitā) nepārliecinājās par ceļu satiksmes drošību un par to, vai netiks traucēti citi ceļu satiksmes dalībnieki, izveidojoties ceļu satiksmei bīstamiem šķēršļiem, nesamazināja braukšanas ātrumu, kā rezultātā uzbrauca iepirkumu ratiņiem, kas vēlāk tika uzstumti šķērslim – stāvošam transportlīdzeklim BMW 528, valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/,* to bojājot. Tiesas ieskatā, lietā esošie pierādījumi, kas apliecina atbildētāja pozīciju lietā, iepriekš aprakstīto iemeslu dēļ ir vērtējami kritiski, un, skatot tos kopsakarā ar pretējo apliecinošajiem pierādījumiem, atzīstams, ka pierādījumi, kas ir iestādes lēmuma pamatā, ir objektīvi apšaubāmi. Līdz ar to pamatotās šaubas par pārkāpuma sastāva esamību pieteicējas darbībās nav iespējams novērst.

Tādējādi tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā ar lietā esošajiem pierādījumiem nav pierādīts, ka pieteicēja ir pārkāpusi LAPK 149.^{4}panta četrpadsmitajā daļā noteikto. Līdz ar to tiesa secina, ka pieteicējas darbībās konkrētajā gadījumā nav konstatējams LAPK 149.^{4}panta četrpadsmitajā daļā paredzētā pārkāpuma sastāvs.

[22] Vienlaikus tiesa konstatē, ka pieteicēja pie administratīvās atbildības saukta arī saskaņā ar LAPK 149.^{16}panta piekto daļu.

LAPK 149.^{16}panta piektajā daļā minētā pārkāpuma objektīvo pusi raksturo darbības, atstājot negadījuma vietu pēc objektīvi notikuša negadījuma. Tas ir formāls sastāvs (nav jāvērtē, vai tā rezultātā iestājušās kaitīgas sekas), kas izslēdz vērtēt personas attieksmi pret darbības sekām, kā to burtiski paredz LAPK 10. un 11.pants. Līdz ar to vērtējama tikai personas attieksme pret savu darbību raksturu.

Kā atzinis Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments (turpmāk – Senāts) savā 2007.gada 13.decembra spriedumā līdzīgā lietā, izvērtējot pārkāpuma – ceļu satiksmes negadījuma vietas atstāšana – būtību, secināms, ka pārkāpumu raksturo personas attieksme pret tās veiktajām darbībām – negadījuma vietas atstāšanu, pārkāpjot likumā noteikto kārtību. Senāta ieskatā, lai konstatētu vainojamu darbību, jākonstatē, ka persona apzinājās, ka noticis ceļu satiksmes negadījums. LAPK 149.^{16}panta piektajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu var izdarīt tikai ar nodomu. (*skat. Senāta 2007.gada 13.decembra spriedumu lietā SKA-584/2007*)

Ņemot vērā minēto, tiesa secina, ka, lai atzītu, ka pieteicēja pamatoti saukta pie administratīvās atbildības saskaņā ar LAPK 149.^{16}panta piekto daļu, būtu nepieciešams konstatēt, ka pieteicēja, pirmkārt, izraisīja ceļu satiksmes negadījumu (uzbrauca iepirkumu ratiņiem, kas pēc tam tika uztriekti cietušā vadītajai automašīnai, kas trieciena rezultātā tika bojāta), otrkārt, to apzinoties, no notikuma vietas aizbrauca, par notikušo neziņojot policijai.

Savukārt, ja prezumējams, ka pieteicēja nebija izraisījusi ceļu satiksmes negadījumu, tad pieteicējas aizbraukšana no notikuma vietas nevar tikt vērtēta kā ceļu satiksmes negadījuma vietas atstāšana. Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka pieteicējas darbībās konkrētajā gadījumā nav konstatējams LAPK 149.^{16}panta piektajā daļā paredzētā pārkāpuma sastāvs.

[23] Ievērojot iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka pārsūdzētais lēmums ir atzīstams par prettiesisku un nepamatotu, tādēļ tas ir atceļams.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta pirmās daļas 3.punktu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

atcelt Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes 2009.gada 10.decembra lēmumu Nr.4486 **un izbeigt** pret *I.K.* ierosināto administratīvā pārkāpuma lietu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā 20 dienu laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese /paraksts/ I.Višķere

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas tiesnese

I.Višķere
Rīgā, 2012.gada 26.martā